

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

13 юли 2023 година *

„Преюдициално запитване — Интелектуална собственост — Авторско право в информационното общество — Директива 2001/29/ЕО — Член 3 — Право на публично разгласяване — Член 5, параграф 2, буква б) — Т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“ — Доставчик на услуга „Internet Protocol Television“ (IPTV) — Достъп до защитено съдържание без разрешение на притежателя на права — Онлайн видео записващо устройство — Отложено повторение — Техника за избягване на дублирането“

По дело C-426/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия) с акт от 27 май 2021 г., постъпил в Съда на 13 юли 2021 г., в рамките на производство по дело

Ocilion IPTV Technologies GmbH

срещу

Seven.One Entertainment Group GmbH,

Puls 4 TV GmbH — Co. KG,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев, председател на състава, L. Bay Larsen, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия от първи състав, М. Пешич, А. Кумин и I. Ziemele (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: D. Dittert, началник отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 21 юни 2022 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Ocilion IPTV Technologies GmbH, от P. Burgstaller, Rechtsanwalt,

* Език на производството: немски.

- за Seven.One Entertainment Group GmbH и Puls 4 TV GmbH & Co. KG, от M. Boesch, Rechtsanwalt,
- за Европейската комисия, от J. Samnadda и G. von Rintelen, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 декември 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, параграф 1 и член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Ocilion IPTV Technologies GmbH (наричано по-нататък „Ocilion“), от една страна, и Seven.One Entertainment Group GmbH и Puls 4 TV GmbH und Co. KG (наричани по-нататък заедно „Seven.One и др.“), от друга страна, относно предоставянето от Ocilion на разположение на негови търговски клиенти на услуга за интернет телевизия в затворена мрежа („Internet Protocol Television“ (IPTV), чрез която в полза на крайните ползватели се излъчва съдържанието на телевизионни програми, чиито права се притежават от Seven.One и др.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 4, 9, 10, 21, 23, 27, 31 и 44 от Директива 2001/29 гласят:
 - „4) Хармонизирана правна рамка в областта на авторското право и сродните му права, като се повишава правната сигурност и едновременно с това се осигурява високо ниво на закрила на интелектуалната собственост, ще насърчи значителни инвестиции в творческите и иновационни дейности, включително в инфраструктурата на мрежи, и ще доведе на свой ред до растеж и засилена конкуренция на европейската промишленост както в областта на предоставянето на съдържание, така и в тази на информационните технологии и по-общо в голям брой промишлени и културни сектори. Това ще гарантира заетостта и насърчи създаването на нови работни места.

[...]

9) Всяка хармонизация на авторското право и сродните му права трябва да се основава на висока степен на закрила, тъй като такива права са основни за интелектуалното творчество. Тяхната защита спомага, за да гарантира поддържането и развитието на творческия процес в интерес на авторите, артистите изпълнители, продуцентите, потребителите, културата, промишлеността и публиката като цяло. Интелектуалната собственост следователно е призната за неразделна част от собствеността.

10) Ако авторите или артистите изпълнители следва да продължат творческата си и артистична работа, те трябва да получат съответно възнаграждение за използването на техните произведения, както и продуцентите, за да бъдат в състояние да финансират това произведение. Инвестициите, необходими за създаването на продукти като звукозаписи, филми или аудио-визуално произведение, и на услуги, например услугите „до поискване“, са значителни. Необходима е адекватна правна закрила на правата върху интелектуална собственост, за да се гарантира наличието на такова възнаграждение и за да се гарантира възможността за задоволителна възвръщаемост от тези инвестиции.

[...]

21) Настоящата директива следва да определи приложното поле на действията, предмет на правото на възпроизвеждане по отношение на различни бенефициери. Това следва да се извърши в съответствие с достиженията на правото на Европейския съюз. Необходимо е да се даде на тези действия широко определение, за да се гарантира правна сигурност във вътрешния пазар.

[...]

23) Настоящата директива следва да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на съобщаване на публиката. Настоящото право следва да се разбира в широк смисъл, като обхваща всяко съобщаване на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването. Това право следва да обхваща всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Това право не обхваща други действия.

[...]

27) Самото предоставяне на физически съоръжения, които имат за цел да позволят или реализират разгласяването, не представлява само по себе си разгласяване по смисъла на настоящата директива.

[...]

31) Трябва да се поддържа справедлив баланс между правата и интересите на различните категории притежатели на права, както и на различните категории притежатели на права и ползватели на закриляни обекти. Съществуващите изключения и ограничения по отношение на правата, както са определени от държавите членки, следва да бъдат преоценени с оглед новата електронна среда. Съществуващите различия в изключенията и ограниченията по отношение на някои ограничени действия имат пряко отрицателно въздействие върху функционирането на вътрешния пазар в областта на авторското право и сродните му права. Такива

различия могат да се задълбочат с оглед по-нататъшното развитие на трансграничното използване на произведения и презграничните дейности. За да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар, такива изключения и ограничения следва да бъдат определяни по-хармонично. Степента на тяхната хармонизация следва да се основава на въздействието им върху безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар.

[...]

44) Когато се прилагат изключенията и ограниченията, предвидени в настоящата директива, това следва да се извършва в съответствие с международните задължения. Такива изключения и ограничения не може да се прилагат по начин, който накърнява законните интереси на притежателя на права или противоречи на нормалното използване на неговото произведение или на друг закрилян обект. Предвиждането на такива изключения или ограничения от държавите членки следва по-специално надлежно да отразява нарасналото икономическо въздействие, което може да имат такива изключения или ограничения в контекста на новата електронна среда. Следователно обхватът на някои изключения или ограничения може да е необходимо да бъде още по-ограничен по отношение на ново използване на произведения, закриляни от авторското право или други закриляни обекти“.

4 Член 2 от Директива 2001/29, озаглавен „Право на възпроизвеждане“, гласи:

„Държавите членки предвиждат изключителното право да разрешават или забраняват пряко или непряко, временно или постоянно възпроизвеждане по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, изцяло или частично:

а) за авторите — на техните произведения;

[...]

д) за радио- и телевизионните организации — за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник“.

5 Съгласно член 3 от посочената директива, озаглавен „Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти“:

„1. Държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

2. Държавите членки предвиждат за авторите изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:

[...]

г) за радио- и телевизионните организации — за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

[...]“.

6 Съгласно член 5 от посочената директива, озаглавен „Изключения и ограничения“:

„1. Временни действия на възпроизвеждане, посочени в член 2, които имат преходен или инцидентен характер, които представляват неразделна и съществена част от технологичния процес и чиято единствена цел е да позволи:

а) предаването в мрежа между трети лица чрез посредник

или

б) законно използване

на произведение или закрилян обект, и които нямат самостоятелно стопанско значение, се освобождават от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2.

2. Държавите членки могат да предвидят изключения или ограничения от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2, в следните случаи:

[...]

б) по отношение на възпроизвеждане върху какъвто и да е носител, извършвано от физическо лице за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер, при условие че притежателите на права получават справедливо обезщетение, което отчита прилагането или неприлагането на технически мерки, посочени в член 6 по отношение на съответните произведения или обект[и];

[...]

5. Изключенията и ограниченията, предвидени в параграфи 1, 2, 3 и 4, се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект, и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права“.

Австрийското право

7 Член 15 от Urheberrechtsgesetz (Закон за авторското право) от 9 април 1936 г. (BGBl. 111/1936) в редакцията, приложима към спора по главното производство (наричан по-нататък „UrHG“), предвижда:

„Авторът има изключителното право да възпроизвежда временно или постоянно произведението, независимо от използвания процес и възпроизведеното количество“.

8 Член 17, параграф 1 от UrhG гласи:

„Авторът има изключителното право да излъчва произведението чрез радиоразпръскване или по подобен начин“.

9 Съгласно член 18а, параграф 1 от UrhG:

„Авторът има изключителното право да предоставя произведението на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до него от място и във време, самостоятелно избрани от него“.

10 Член 42 от UStG предвижда:

„[...]“

4) Всяко физическо лице може да възпроизвежда произведение върху носители, различни от посочените в параграф 1, за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер.

5) Без да се засягат разпоредбите на параграфи 6 и 7, възпроизвеждането не се извършва за собствено или лично ползване, когато е направено с цел произведението да се направи публично достояние чрез възпроизведения екземпляр или когато използваният за тази цел модел е бил произведен или станал публично достояние по очевидно незаконен начин. Екземплярите, произведени за собствено или лично ползване, не могат да се използват с цел произведението да се направи публично достояние.

[...]“.

11 Член 76а от UrhG гласи:

„(1) Който излъчва чрез радиоразпръскване или по подобен начин звуци или образи (радио- и телевизионна организация по смисъла на член 17), има — в определените от закона граници — изключително право едновременно да излъчва предаването посредством друг предавател и да използва предаването за целите на публично разгласяване по смисъла на член 18, параграф 3 на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса; радио- и телевизионната организация има и изключителното право да записва предаването върху видео- или звуконосител (в частност и под формата на фотография), да го възпроизвежда, да го излъчва и да го използва, за да го предостави на публично разположение. Под възпроизвеждане се разбира и използването на разгласяване, извършено с помощта на носител на образ или звук, за да бъде предавано на друг носител.

(2) Видео- или звуконосителите, които се възпроизвеждат или разпространяват в нарушение на параграф 1, не могат да се използват за аудиовизуално излъчване или публично разгласяване.

(3) Всяко физическо лице може — за лично ползване и за цели, които не са пряко или косвено търговски — да записва аудиовизуалното излъчване върху видео- или звуконосител и да го възпроизвежда в няколко екземпляра [...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 12 Osilion, дружество по австрийското право, предлага на бизнес клиенти, които могат да бъдат оператори на мрежи, например на телефонни или електропреносни мрежи, или предприятия като хотели или стадиони (наричани по-нататък „мрежови оператори“), услуга IPTV, достъпът до която е запазен за крайните ползватели на мрежата, които са физически лица — клиенти на мрежовите оператори. Тази услуга, която се отнася по-специално до телевизионните програми, чиито права за препредаване Seven.One и др. притежават, приема формата или на локално решение, чрез което Osilion предоставя на разположение на мрежовите оператори необходимия хардуер и софтуер, които се управляват от тези оператори, но за които то осигурява техническа помощ, или решение за облачен хостинг (cloud), което се управлява пряко от Osilion.
- 13 Посочената услуга на Osilion позволява не само едновременното препредаване на телевизионните програми на Seven.One и др., но и дава възможност тези програми да се гледат отложено с помощта на онлайн видео записващо устройство. То дава възможност за еднократен запис на конкретно предаване, но също и на всички програми, избрани от крайния ползвател, клиент на мрежовия оператор, който запис позволява отложено гледане до седем дни след първоначалното излъчване на съответните програми.
- 14 Независимо дали става въпрос за локално решение, или за решение за облачен хостинг, инициативата за направата на всеки запис на практика се поема от крайния ползвател, който сам активира функциите за запис онлайн и избира съдържанието, което трябва да се записва. След като дадена програма бъде избрана от първия ползвател, направеният запис се предоставя на разположение на всеки друг ползвател, който би желал да гледа записаното съдържание. За тази цел с използването на процеса за избягване на дублирането не се създават няколко копия за клиентите, които програмират съвпадащи записи и достъпът до записаното съдържание се осъществява, като на всеки ползвател се предоставя номер на препратка, изпратен на всеки ползвател от Osilion.
- 15 Що се отнася до локалното решение, в рамковите споразумения, сключени между Osilion и мрежовите оператори, се предвижда, че последните трябва да осигуряват със собствени средства, че самите те и техните клиенти притежават достатъчно права за цялото съдържание, което предоставят на разположение.
- 16 Тъй като не са дали съгласието си за разгласяване на техните телевизионни програми чрез услугата, предлагана от Osilion, Seven.One и др. считат, че тази услуга съответства на неразрешено препредаване на съдържание, върху което те притежават изключителни права. Освен това те изтъкват, че условията и редът за функциониране на онлайн записващото устройство не позволяват да се приеме, че постигнатото с него избягване на дублирането попада в обхвата на т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“ по смисъла на член 42, параграф 4, както и на член 76а, параграф 3 от UrhG.
- 17 При тези условия Seven.One и др. подават молба за налагане на временни мерки, с която се иска на Osilion да се забрани да предоставя на разположение на клиентите си съдържанието на техните програми или да възпроизвежда сам или чрез трети лица такива програми без съгласието на Seven.One и др.

- 18 Тъй като по същество това искане е уважено в първоинстанционното производство и потвърдено във въззивното производство, Ocilion подава жалба до запитващата юрисдикция Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия).
- 19 Тази юрисдикция посочва, първо, че следва да установи дали възпроизвеждането на излъчваното съдържание с помощта на онлайн видео записващо устройство попада в обхвата на т.нар. „дерогационен режим за копиране за лично ползване“ както по отношение на локалното решение, така и по отношение на хостването в облак.
- 20 В това отношение тя счита, че определящ е въпросът кой носи отговорност за копирането на съдържание, извършено в рамките на процеса за избягване на дублирането, предлаган от Ocilion. Така, ако последният разполага с правомощието да организира операцията по записване и онлайн видео записващото устройство, той ще носи отговорност за избягването на дублирането на съдържание, а прилагането на т.нар. „дерогационен режим за копиране за лично ползване“ би било изключено. Обратно, ако Ocilion само съхранява копията, изготвени от физически лица, без да предлага услуга по предоставяне на разположение на съдържание, нищо не би попречило да се приеме, че направеното възпроизвеждане попада в обхвата на понятието „копиране за лично ползване“.
- 21 В това отношение запитващата юрисдикция се позовава на решение от 29 ноември 2017 г., VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), доколкото в него се уточнява, че обстоятелството, че самото съответно лице притежава оборудването, апаратурата или носителите за възпроизвеждане за копиране за лично ползване, не се отразява върху незаконния характер на това копие. Тя обаче се съмнява в релевантността на такова разрешение в делото по главното производство с оглед на особеностите на услугата, предлагана от Ocilion, и по-специално поради факта, че тази услуга надхвърляла значително услугата на доставчик на пространство за съхранение. Ето защо с цел да се избегне заобикалянето на Директива 2001/29, тази юрисдикция счита, че за да се определи дали става въпрос за копиране за лично ползване, не би следвало да се придава значение на формалния въпрос кой има инициативата да извърши операцията по копиране.
- 22 Второ, запитващата юрисдикция си задава въпроса дали услугата, която Ocilion предлага локално, представлява публично разгласяване на защитено излъчвано съдържание по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, за което това предприятие трябва да носи отговорност.
- 23 В това отношение тя посочва, от една страна, че от практиката на Съда не става ясно дали в приложното поле на тази разпоредба попадат действия, които сами по себе си не следва да се считат за предаване, а само улесняват предаването от трето лице. От друга страна, тя счита, че съдебната практика, произтичаща от решение от 14 юни 2017 г., Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456), трябва да бъде уточнена, що се отнася до понятието „ключова роля“, която доставчикът трябва да играе в случая, за да приеме, че извършва акт на „публично разгласяване“ по смисъла на посочената разпоредба.

24 При тези условия Oberster Gerichtshof (Върховен съд) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1. Следва ли да се счита за съвместима с правото на Съюза национална разпореда, която въз основа на член 5, параграф 2, буква б) от Директива [2001/29] разрешава използването на [предоставено на разположение от търговски доставчик] онлайн видео записващо устройство, което:
- а) посредством прилагания технически процес за избягване на дублирането не създава самостоятелно копие на програмираното излъчвано съдържание при всеки инициран от ползвател запис, а доколкото съответното съдържание вече е било съхранено по инициатива на друг, първи записващ ползвател, за да се избегне дублиране на данните, само прави препратка, позволяваща на следващия ползвател да получи достъп до вече записаното съдържание;
 - б) има функция „повторение“ (Replay), в рамките на която цялата телевизионна програма на всички избрани канали се записва непрекъснато и в продължение на седем дни е на разположение, при условие че ползвателят направи еднократен избор в менюто на онлайн видео записващото устройство на съответните канали чрез поставяне на съответна отметка;
 - в) предоставя на ползвателя (включено в облачна услуга на доставчика или в рамките на предоставеното от него локално (on premises) цялостно IPTV решение) достъп и до защитено излъчвано съдържание без съгласието на притежателите на правата?
- 2) Следва ли понятието „публично разгласяване“ по член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 да се тълкува в смисъл, че такова разгласяване се извършва от търговски оператор на (локално) цялостно IPTV решение, в рамките на което освен софтуер и хардуер за приемане на телевизионни програми по интернет той предоставя и техническа поддръжка, както и текущо адаптиране на услугата, като последната се използва изцяло на инфраструктурата на клиента, ако услугата предоставя на клиента достъп не само до излъчвано съдържание, за чието онлайн използване всеки притежател на правата е дал съгласие, но и до такова защитено съдържание, което не е било предмет на такова уреждане на правата, и доставчикът:
- а) може да оказва влияние върху това кои телевизионни програми може да приема крайният ползвател посредством услугата;
 - б) знае, че услугата му позволява да се получава и защитено излъчвано съдържание без съгласието на притежателите на права, но
 - в) не рекламира своята услуга с тази възможност за неразрешеното ѝ използване и по този начин не създава важен стимул за придобиването на продукта, а напротив, уведомява клиентите си при сключването на договора, че трябва да се погрижат на своя отговорност за предоставянето на правата, и
 - г) чрез дейността си не създава специален достъп до излъчвано съдържание, което те не биха могли или трудно биха могли да приемат без участието му?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

25 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 2 и член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 трябва да се тълкуват в смисъл, че в обхвата на изключението от изключителното право на авторите и радио- и телевизионните

организации да разрешават или забраняват възпроизвеждането на закриляни произведения може да попада услуга, предлагана от оператор за препредаване на телевизионни предавания онлайн на търговски клиенти, която позволява — чрез решение за облачен хостинг или въз основа на предоставен на разположение локален сървър — непрекъснат или еднократен запис на тези предавания по инициатива на крайните ползватели на тази услуга, когато копие, направено от първия от тези ползватели, избрали дадено предаване, се предоставя на разположение от оператора на неограничен брой ползватели, които желаят да гледат същото съдържание.

- 26 Най-напред следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, за да се тълкува определена разпоредба от правото на Съюза, трябва да се вземат предвид не само нейният текст, в съответствие с обичайното му значение в общоупотребимия език, но и контекстът ѝ, както и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 4 май 2023 г., Österreichische Datenschutzbehörde и CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, т. 19 и цитираната съдебна практика).
- 27 На първо място, следва да се посочи, че съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 държавите членки могат да предвидят изключения или ограничения от предвиденото в член 2 от тази директива изключително право на възпроизвеждане „по отношение на възпроизвеждане върху какъвто и да е носител, извършвано от физическо лице за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер, при условие че притежателите на права получават справедливо обезщетение“.
- 28 Най-напред, що се отнася до въпроса дали услуга като разглежданата в главното производство представлява „възпроизвеждане“ по смисъла на член 5, параграф 2, буква б) от посочената директива, Съдът е постановил, че споменатото понятие трябва да се разбира в широк смисъл както с оглед на изразеното в съображение 21 от тази директива изискване действията, предмет на правото на възпроизвеждане, да бъдат дефинирани широко, за да се гарантира правната сигурност във вътрешния пазар, така и с оглед на текста на член 2 от посочената директива, в който за квалифициране на възпроизвеждането се споменават изрази като „пряко или непряко“, „временно или постоянно“, „по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма“. Освен това обхватът на подобна закрила на действията, предмет на правото на възпроизвеждане, произтича и от основната цел на тази директива, която е да създаде висока степен на закрила в полза по-специално на авторите (решение от 24 март 2022 г., Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, т. 16).
- 29 По-нататък, що се отнася по-конкретно до израза „възпроизвеждане върху какъвто и да е носител“, който се съдържа в член 5, параграф 2, буква б) от същата директива, Съдът е постановил, че той обхваща създаването за лични цели на резервни копия на защитени с авторско право произведения върху сървър, в който на разположение на ползвател е предоставено пространство за съхранение от доставчика на компютърна услуга в облак (решение от 24 март 2022 г., Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, т. 33).
- 30 Всъщност, за може да се прави позоваване на предвидената в член 5, параграф 2, буква б) от тази директива дерогация, не е необходимо съответните физически лица да притежават оборудване, апаратура или носители за възпроизвеждане. Те могат също да получат от трето лице услуга за възпроизвеждане, която представлява необходимата фактическа

предпоставка, за да могат физическите лица да получат копия за лично ползване (решение от 29 ноември 2017 г., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, т. 35 и цитираната съдебна практика).

- 31 Накрая, следва да се подчертае, че както е видно от текста на член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29, изложен в точка 27 от настоящото решение, тази разпоредба се прилага само когато възпроизвеждането е извършено от физическо лице не само за лично ползване, но и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер.
- 32 На второ място, следва да се припомни, че що се отнася до изключенията и ограниченията, предвидени по-специално в член 5, параграф 2 от Директива 2001/29, член 5, параграф 5 във връзка със съображение 44 от тази директива предвижда, че те се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права.
- 33 В това отношение, на трето място, Съдът уточнява, че тъй като предвидените в член 5, параграф 2 от Директива 2001/29 изключения и ограничения сами по себе си съдържат права за ползвателите на произведения или на други закриляни обекти, тази разпоредба допринася за осигуряването на справедлив баланс между, от една страна, правата и интересите на притежателите на права, които от своя страна са обект на широко търкуване, и от друга страна, правата и интересите на тези ползватели (вж. в този смисъл решение от 29 юли 2019 г., Spiegel Online, C-516/17, EU:C:2019:625, т. 54).
- 34 Всъщност, както следва от съображение 31 от Директива 2001/29, поддържането на такъв справедлив баланс е именно целта на хармонизацията, извършена с тази директива (вж. в този смисъл решение от 22 юни 2021 г., YouTube и Cyando, C-682/18 и C-683/18, EU:C:2021:503, т. 64).
- 35 С оглед на изложеното по-горе следва да се определи дали услуга като предлаганата от Ocilion може да попадне в обхвата на т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“, предвидено в член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29.
- 36 В самото начало от националната правна уредба, представена в акта за преюдициално запитване, е видно, че Република Австрия е използвала признатата ѝ от член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 възможност, като в член 42, параграф 4 и член 76а, параграф 3 от UrhG е предвидила, че всяко физическо лице може да възпроизвежда произведение или да записва аудиовизуално излъчване върху носители за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер.
- 37 В това отношение от решение от 29 ноември 2017 г., VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), следва, че член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която позволява на търговско предприятие да предоставя на физически лица услуга за видеозапис от разстояние в облак на копия за лично ползване на защитени с авторско право произведения чрез информационна система, като се намесва активно в записа без разрешението на притежателя на правата.
- 38 Запитващата юрисдикция обаче иска да се установи дали тази съдебна практика е приложима към услуга като предлаганата от Ocilion.

- 39 В главното производство е безспорно, че Osilion е дружество, което предоставя услугите си в рамките на търговска дейност. Следователно, щом като юридическите лица във всички случаи не могат да се ползват от предвиденото в член 5, параграф 2, буква б) изключение (решение от 9 юни 2016 г., EGEDA и др., C-470/14, EU:C:2016:418, т. 30), не може да се счита, че това предприятие прави копие, попадащо в обхвата на споменатото изключение.
- 40 Osilion поддържа обаче, че предлаганата от него услуга се ограничава до предоставянето на инструмент, който позволява на всеки краен ползвател по негова инициатива и в зависимост от извършването от самия него програмиране да гледа отложено телевизионни програми, като се има предвид, че когато дадено съдържание е било избрано от първи краен ползвател, полученият запис се предоставя на разположение на другите крайни ползватели, които желаят да гледат същото съдържание, чрез номер на препратка. От това предприятието прави извода, че полученото в резултат от това възпроизвеждане на телевизионните програми се извършва от всеки краен ползвател за лични цели и че с оглед на използваната от него техника за избягване на дублирането, от това не следва неоправдано засягане на законните интереси на притежателите на изключителни права.
- 41 При това положение следва да се определи дали член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че избягването на дублирането на телевизионни предавания в резултат на услуга като предлаганата от Osilion може да попадне в обхвата на т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“.
- 42 Първо, както отбелязва генералният адвокат в точки 36—38 от заключението си, услуга като предлаганата от Osilion се характеризира с двойната си функция. Всъщност тя се основава на решение IPTV за едновременно препредаване на телевизионни предавания, към което се прибавя инструмент за онлайн записване на тези предавания. Тъй като записването онлайн се отнася до предаванията, препредавани в рамките на решението IPTV, тази услуга не е самостоятелна, а по необходимост зависи от услугата за едновременно препредаване, осигурявана с това решение.
- 43 Освен това възможността за записване на препредаваните телевизионни предавания представлява добавена стойност на услуга като разглежданата в главното производство, тъй като позволява достъп до съответното съдържание при условия, различни от тези за едновременното му препредаване.
- 44 Второ, от акта за преюдициално запитване е видно, че предлаганата от Osilion услуга се основава на техника, която с помощта на осигурените от този доставчик средства предоставя на разположение направеното от първия ползвател копие на крайните ползватели, които желаят да гледат съдържанието му. При тези условия, макар несъмнено самият краен ползвател да програмира записите, услугата за записване и предоставяне на разположение на така направеното копие не само се основава на осигурените от доставчика средства, но както следва от предходната точка, представлява и основният интерес от предлаганата оферта.
- 45 В това отношение разглежданата в главното производство техника за избягване на дублирането води до създаването на копие, което, макар да не е изключително на разположение на първия ползвател, е предназначено да бъде достъпно чрез предлаганата от доставчика система за неопределен брой крайни ползватели, самите те клиенти на мрежовите оператори, на които посоченият доставчик предоставя тази техника на разположение.

- 46 При тези условия се налага изводът — освен ако не се установи друго при проверките, които запитващата юрисдикция следва да извърши — че услуга като предлаганата от Osilion, която позволява достъп до възпроизвеждане на закриляно произведение за неопределен брой бенефициери с търговска цел, не попада в обхвата на т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“, посочено в член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29.
- 47 Трето, както изтъква генералният адвокат в точка 42 от заключението си, тази констатация не може да бъде оборена от необходимостта да се спазва принципът на технологична неутралност, по силата на който законът трябва да закрепва правата и задълженията на лицата по общ начин, за да не дава предимство на използването на една технология в ущърб на друга (вж. в този смисъл решение от 24 март 2022 г., *Austro-Mechana*, C-433/20, EU:C:2022:217, т. 27).
- 48 В това отношение Съдът вече е подчертал, че предвиденото в член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 изключение трябва да направи възможно и да осигури развитието и функционирането на нови технологии, както и да поддържа справедлив баланс между правата и интересите на притежателите на права и на ползвателите на закриляни обекти, които желаят да се възползват от тези технологии (решение от 24 март 2022 г., *Austro-Mechana*, C-433/20, EU:C:2022:217, т. 26 и 27).
- 49 При все това, макар по този начин да се приема, че принципът на технологична неутралност изисква тълкуването на разпоредбите на правото на Съюза да не ограничава иновациите и технологичния прогрес (вж. по аналогия решение от 15 април 2021 г., *Eutelsat*, C-515/19, EU:C:2021:273, т. 48), това не променя факта, че констатацията в точка 46 от настоящото решение не зависи от технологията за възпроизвеждане, използвана в рамките на услуга като разглежданата в главното производство, а произтича от обстоятелството, че използваната от мрежовите оператори система предоставя достъп до записаните предавания на неопределен брой лица с търговска цел, като такъв достъп може да засегне неоправдано законните интереси на притежателите на права, така че прилагането на т.нар. „изключение за копиране за лично ползване“ по отношение на такава услуга би могло да засегне целта за поддържане на справедлив баланс между интересите на притежателите на авторски права и тези на ползвателите.
- 50 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 2 и член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 трябва да се тълкуват в смисъл, че в обхвата на изключението от изключителното право на авторите и радио- и телевизионните организации да разрешават или забраняват възпроизвеждането на закриляни произведения не попада услугата, предлагана от оператор за препредаване на телевизионни предавания онлайн на търговски клиенти, която позволява — чрез решение за облачен хостинг или въз основа на необходимия локално предоставен на разположение хардуер и софтуер — непрекъснат или еднократен запис на тези предавания по инициатива на крайните ползватели на тази услуга, когато копието, направено от първия избрал дадено предаване ползвател, се предоставя на разположение от оператора на неограничен брой ползватели, които желаят да гледат същото съдържание.

По втория въпрос

- 51 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че представлява „публично разгласяване“ по смисъла на тази разпоредба предоставянето на разположение и поддръжката на локален процес за видеозапис онлайн, който предоставя достъп до защитено съдържание, когато доставчикът упражнява определено влияние върху избора на съдържанието, до което има достъп ползвателят, когато последният има достъп до това съдържание без намесата на доставчика, и доставчикът, макар да знае, че неговата услуга може да се използва за достъп до защитено излъчвано съдържание без съгласието на авторите му, той не рекламира този аспект на услугата си.
- 52 Съгласно член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки да може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
- 53 Както Съдът многократно е постановявал, по силата на тази разпоредба авторите имат право с превантивен характер, позволяващо им да забранят всяко публично разгласяване, което евентуалните крайни ползватели или търговски клиенти могат да имат намерение да осъществят (вж. в този смисъл решение от 20 април 2023 г., *Blue Air Aviation*, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 54 Като се има предвид, че член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 не съдържа определение на понятието „публично разгласяване“, неговото значение и обхватът му следва да се определят с оглед на целите, преследвани от тази директива, и с оглед на контекста, в който се вписва тази разпоредба (решение от 20 април 2023 г., *Blue Air Aviation*, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 55 В това отношение Съдът уточнява, че както се подчертава в съображение 23 от Директива 2001/29, споменатото понятие трябва да се разбира в широк смисъл, като обхващащо всяко разгласяване на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването, и по този начин всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Всъщност от съображения 4, 9 и 10 от посочената директива следва, че нейната основна цел е да осигури високо равнище на закрила в полза на авторите, като им позволи да получават съответно възнаграждение за използването на техните произведения, по-специално в случаите на публично разгласяване (решение от 20 април 2023 г., *Blue Air Aviation*, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 56 В частност, както Съдът многократно е постановявал, понятието „публично разгласяване“ по смисъла на член 3, параграф 1 обединява два кумулативни елемента, а именно акт на разгласяване на произведение и публичност на разгласяването, и предполага индивидуализирана преценка (решение от 20 април 2023 г., *Blue Air Aviation*, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 47 и цитираната съдебна практика).

- 57 Що се отнася до понятието „акт на разгласяване“, следва да се подчертае, че подобен акт обхваща всяко предаване на закрияни произведения, независимо от използваните средства или технически способности (решение от 29 ноември 2017 г., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, т. 42 и цитираната съдебна практика).
- 58 Освен това за целите на припомнената в точка 56 от настоящото решение индивидуализирана преценка трябва да се отчетат няколко допълнителни критерия, които не са самостоятелни и са взаимозависими. Тъй като в различните конкретни случаи тези критерии могат да имат много променлив интензитет, те трябва да се прилагат както поотделно, така и във взаимодействието им едни с други (решение от 20 април 2023 г., Blue Air Aviation, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 59 Сред тези критерии Съдът многократно подчертава ключовата роля на доставчика и умишления характер на неговата намеса. Всъщност той извършва „акт на разгласяване“, когато, като съзнава напълно последиците от своето поведение, се намесва, за да предостави на клиентите си достъп до произведение, което е обект на закрила, и по-специално когато без неговата намеса тези клиенти по принцип не биха могли да се ползват от разпространеното произведение (вж. в този смисъл решение от 20 април 2023 г., Blue Air Aviation, C-775/21 и C-826/21, EU:C:2023:307, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 60 За сметка на това съображение 27 от Директива 2001/29 уточнява, че „[с]амото предоставяне на физически съоръжения, които имат за цел да позволят или реализират разгласяването, не представлява само по себе си разгласяване по смисъла на [тази] директива“.
- 61 В случая, както бе посочено в точка 12 от настоящото решение, от акта за преюдициално запитване е видно, че в рамките на своето локално решение Ocilion предоставя на мрежовите оператори необходимия хардуер и софтуер, както и техническа помощ за осигуряване на тяхната поддръжка.
- 62 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точки 68—70 от заключението си, при липсата на каквато и да било връзка между доставчика на необходимия хардуер и софтуер и крайните ползватели, услуга като разглежданата в главното производство не може да се счита за извършен от Ocilion акт на разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29.
- 63 Всъщност, от една страна, доставчик като Ocilion не предоставя достъп на крайните ползватели до закрияно произведение. Разбира се, то предоставя на мрежовите оператори необходимия в това отношение хардуер и софтуер, но последните са единствените, които предоставят на крайните ползватели достъп до закрияните произведения.
- 64 От друга страна, след като именно мрежовите оператори предоставят на крайните ползватели достъп до закрияни произведения в съответствие с предварително определените помежду им условия, доставчикът, който предоставя хардуера и софтуера, необходим на мрежовите оператори, за да предоставят достъп до тези произведения, не играе „ключова роля“ по смисъла на съдебната практика, изведена от решението, цитирано в точка 59 от настоящото решение, поради което не може да се приеме, че той е извършил акт на разгласяване по смисъла на Директива 2001/29. Всъщност, макар използването на

този хардуер и софтуер в рамките на локалното решение да изглежда необходимо, за да могат крайните ползватели да гледат отложено телевизионни предавания, от данните, съдържащи се в представената на Съда преписка, не следва, че доставчикът, предоставящ този хардуер и софтуер, извършва действия, за да даде достъп на крайните ползватели до тези закриляни произведения.

- 65 В този контекст евентуалното знание на такъв доставчик, че услугата му може да се използва за достъп до защитено излъчвано съдържание без съгласието на авторите му, само по себе си не е достатъчно, за да се приеме, че той извършва акт на разгласяване по смисъла на член 3 от Директива 2001/29.
- 66 Впрочем от акта за преюдициално запитване не следва, че предлаганата от Osilion техническа помощ надхвърля поддръжката и адаптирането на предоставения необходим хардуер и софтуер и позволява на този доставчик да влияе върху избора на телевизионните програми, които крайният ползвател може да гледа отложено.
- 67 С оглед на изложените по-горе съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че доставката — от страна на оператор за препредаване на телевизионни програми онлайн на неговия търговски клиент — на необходимия хардуер и софтуер, включително техническа помощ, които позволяват на този клиент да предостави на собствените си клиенти отложен достъп до телевизионни предавания онлайн, не представлява „публично разгласяване“ по смисъла на тази разпоредба, дори когато този оператор е запознат с факта, че услугата му може да се използва за достъп до защитено излъчвано съдържание без съгласието на авторите му.

По съдебните разноски

- 68 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Член 2 и член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество**

следва да се тълкуват в смисъл, че:

в обхвата на изключението от изключителното право на авторите и радио- и телевизионните организации да разрешават или забраняват възпроизвеждането на закриляни произведения не попада услугата, предлагана от оператор за препредаване на телевизионни предавания онлайн на търговски клиенти, която позволява — чрез решение за облачен хостинг или въз основа на необходимия локално предоставен на разположение хардуер и софтуер — непрекъснат или еднократен запис на тези предавания по инициатива на крайните ползватели на тази услуга, когато копие, направено от първия избрал дадено предаване

ползвател, се предоставя на разположение от оператора на неограничен брой ползватели, които желаят да гледат същото съдържание.

2) Член 3, параграф 1 от Директива 2001/29

следва да се тълкува в смисъл, че

доставката — от страна на оператор за препредаване на телевизионни програми онлайн на неговия търговски клиент — на необходимия хардуер и софтуер, включително техническа помощ, които позволяват на този клиент да предостави на собствените си клиенти отложен достъп до телевизионни предавания онлайн, не представлява „публично разгласяване“ по смисъла на тази разпоредба, дори когато този оператор е запознат с факта, че услугата му може да се използва за достъп до защитено излъчвано съдържание без съгласието на авторите му.

Подписи